

نگاہی

ماں بنی الہی

www.ketab.ir

محمد رضا باوفا

سرشناسه: باوفا، محمدرضا، ۱۳۶۰ / عنوان و
نام پدیدآور: نگاهی نو در جهان بینی الهی /
نویسنده: محمدرضا باوفا / مشخصات نشر:
تهران: اندیشمندان جوان، ۱۴۰۰ / مشخصات
ظاهری: ۲۴۴ صفحه، ۵۰۰,۰۰۰ ریال /
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۵۷-۴۹۷ / وضعیت
فهرست نویسی: فیبا / موضوع: توحید /
موضوع: Tawhid (Unity of God) / موضوع:
اسلام -- عقاید / موضوع: اسلام -- مطالب
گوناگون / موضوع: Islam -- Miscellanea /
رده بندی کنگره: BPR1V/۴ / رده بندی دیوبی:
۲۹۷/۴۲ / شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۲۰۸۲۳ /
اطلاعات دوره کتابشناسی: فیبا

www.ketab.ir

نگاهی نو

در جهان بینی الهی

نویسنده: محمد رضا باوفا

ناشر: اندیشمندان جوان

صفحه آرای: گرافیک مهدی

شمارگان: ۵۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: بهار ۱۴۰۱

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۵۷-۳۹-۷

قیمت: ۵۰,۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران / موسسه فرهنگی کتاب

تلفن: ۳۳ ۸۷۸ ۵۵۶ / همراه: ۹۳۱۵ ۶۱۵ ۰۹۳۷

با ثبت سفارش در اینستاگرام، تخفیف ویژه دریافت کنید.

@Moasese_farhangi_ketab

نتقادات و پیشنهادات: ۵۵۶۸۷۸۳۳ - ۲۱

ثبت سفارش کتب موسسه فرهنگی: ۵۵۴۶۱۲۰۰ - ۲۱

ثبت سفارش کتب انتشارات دیگر: ۵۵۴۶۲۱۵۶ - ۲۱

فهرست

۱۳	مقدمه
----	-------

فصل اول: بالاترین موفقیت... ۱۷

۱۸	دنیا حلقه‌ای از زنجیره‌ی حلقه‌ها
۱۹	موفقیت یعنی چه؟
۲۰	ابزارهای رسیدن به موفقیت
۲۰	هدف‌گذاری
۲۰	شناخت صحیح و جامع
۲۰	داشتن باورها و ارزش‌های صحیح و عمل به آن‌ها
۲۱	برنامه‌ریزی و کنترل زمان
۲۲	جهد و جهاد و تلاش شجاعانه
۲۳	خصوصیات و شاخصه‌های «موفقیت»
۲۳	تأثیرگذاری و تعیین‌کننده بودن هدف
۲۴	ماندگار بودن
۲۴	تطابق با انسانیت و اخلاق
۲۵	جایگاه «شهرت» و «ثروت» در رسیدن به موفقیت
۲۵	تأثیر مسائل مالی در موفقیت
۲۶	بزرگ‌ترین موفقیت در عالم دنیا
۲۶	آنچه برخی آن را بزرگ‌ترین موفقیت تلقی می‌کنند

آنچه در حقیقت بزرگ‌ترین موفقیت است ۲۷

فصل دوم: شناخت هدف و هدف‌گذاری صحیح در زندگی ۲۹

- منظور از «هدف در زندگی» چیست؟ ۳۰
- اهمیت شناخت و انتخاب هدف در کسب موفقیت ۳۰
- جهان خلقت با هدف قبلی آفریده شده ۳۰
- انسان و هدفمندی ۳۱
- فواید داشتن هدف در زندگی ۳۲
- گم نشدن در زندگی ۳۲
- افزایش انگیزه و امید به زندگی ۳۳
- افزایش اعتماد به نفس و عزت نفس ۳۳
- شجاعت ۳۴
- نظم در زندگی ۳۴
- ویژگی‌های یک هدف‌گذاری خوب ۳۴
- جامع باشد ۳۴
- ملاحظات زمانی و مکانی ۳۵
- محدود به موقعیت و شرایطی خاص نباشد ۳۵
- ابعاد مختلف یک برنامه و هدف‌گذاری جامع ۳۵
- شاخه‌ی علمی ۳۶
- شاخه اقتصاد ۳۶
- شاخه روابط اجتماعی ۳۷
- نشانه‌های افراد بدون هدف چیست؟ ۴۰
- بعضی فقط گمان می‌کنند که هدف دارند ۴۰
- نشانه‌های رفتاری افراد «بی یا بد هدف» ۴۱
- نکاتی درباره انتخاب هدف ۴۲
- «عمل و اراده» در کنار «دوست داشتن» هدف ۴۲
- اولویت اول ۴۳

- ریز اهداف، باید مکمل یکدیگر و مطابق با هدف اصلی باشند..... ۴۳
- علاقه‌مندی‌ها و ارزش‌ها..... ۴۳
- والا ترین هدف..... ۴۴

فصل سوم: معرفت (شناخت) و جهان بینی الهی ۴۷

بخش اول ۴۸

- علم، چراغ راه کمال..... ۴۸
- معرفت و شناخت..... ۴۸
- اهمیت و کاربرد معرفت و شناخت..... ۴۹
- جایگاه معرفت و شناخت در اسلام..... ۵۰
- آب حیات معرفت و ظرف وجودی انسان..... ۵۲
- معرفت نفس..... ۵۵
- اهمیت معرفت نفس در دنیا..... ۵۵
- چرا اول معرفت نفس؟..... ۵۶
- چهار شاخه‌ی اصلی شناخت و علم در کلام امام علی (ع)..... ۵۸
- سرچشمه علم و معرفت باید نورانی باشد..... ۵۹

بخش دوم ۶۰

- تعریف جهان بینی..... ۶۰
- جهان بینی الهی..... ۶۰
- تأثیر زاویه نگاه در شناخت و معرفت..... ۶۲
- جایگاه عالم دنیا در جهان آفرینش..... ۶۴

فصل چهارم: سنت‌های الهی ۶۷

- «سنت الهی» چیست؟..... ۶۸
- اهمیت شناخت سنت‌های الهی..... ۶۸
- بهره‌گیری حداکثری از سنت‌های الهی..... ۶۹
- عبرت‌گیری از سنت‌های اجرا شده در خصوص پیشینیان..... ۶۹

۷۰.....	کمک به حرکت در مسیر خوشبختی و سعادت
۷۰.....	اعطای حس آرامش و امیدواری به انسان
۷۱.....	سنت‌های الهی ارتباط همه‌ی ذرات هستی را مشخص می‌کند
۷۲.....	تفاوت سنت‌های الهی با قوانین ساخته‌ی ذهن بشر
۷۲.....	تقسیم‌بندی سنت‌های الهی
۷۳.....	ویژگی‌های سنت الهی
۷۳.....	فراگیر بودن سنت‌های الهی
۷۴.....	تبدیل ناپذیری و تحوّل ناپذیری سنن الهی
۷۴.....	تغییر ناپذیر بودن سنت‌های الهی
۷۶.....	معرفی برخی سنت‌های خداوند
۷۶.....	سنت استدراج
۷۸.....	سنت امهال
۸۰.....	سنت تدافع حق و باطل
۸۳.....	سنت آزمایش

فصل پنجم: سنت فراگیر ابعاد آزمایش ۸۵

۸۶.....	مفهوم امتحان و آزمایش
۸۷.....	دنیا، دار امتحان و آزمایش
۸۸.....	فلسفه امتحان و آزمایش
۸۸.....	با وجود علم خداوند بر نقاط ضعف و قوّت انسان‌ها، دیگر چرا امتحان؟
۹۰.....	اهداف یا دلایل معمول انجام یک آزمون و آزمایش
۹۲.....	نتایج و فواید آزمایش و امتحان الهی برای انسان
۹۶.....	دو ویژگی مهم امتحان و آزمایش
۹۶.....	(۱) مجهول بودن
۹۹.....	(۲) تناسب با افراد
۱۰۱.....	ابعاد ابتلا و آزمایش
۱۰۱.....	امتحان اقتصادی

- ۱۰۳..... آیا امتحان و آزمایش خیر است یا شر؟
- ۱۰۴..... رفتار انسان‌ها در برابر امتحانات الهی
- ۱۰۸..... اما رفتار صحیح در برابر امتحانات الهی چیست؟

فصل ششم: مروری بر جهان بینی الهی در زندگی امروز ما ۱۱۱

- ۱۱۲..... مرور مفاهیم برخی از اصطلاحات
- ۱۱۵..... انطباق عقلانیت با جهان بینی الهی
- ۱۱۶..... ثَقَلًا و تکاپوی انسان برای رسیدن به آرامش
- ۱۲۰..... ناچیزی و زودگذر بودن دنیا
- ۱۲۲..... مفهوم خوشبختی واقعی
- ۱۲۴..... «حُب دنیا» جمله‌ی کلیدیه‌ای، اما نزدیک
- ۱۲۷..... دو سبک زندگی انسانی
- ۱۲۸..... نسیم دل‌پذیر دین خدا
- ۱۳۰..... اختراع دوباره‌ی اختراع شده‌ها
- ۱۳۱..... عالم دنیا و انتخاب مسیر حرکت در آن
- ۱۳۳..... صراط مستقیم
- ۱۳۵..... عبادت پروردگار، از راهی که خود او معرفی کرده
- ۱۳۵..... دروازه ورود عبودیت، شریعت است
- ۱۳۶..... اگر خدا رحیم است و مهربان، چرا بندگان را با بلا و گرفتاری مواجه می‌کند؟
- ۱۳۹..... چرا کفار و انسان‌های بی‌اعتقاد و گناهکار دچار گرفتاری نمی‌شوند؟
- ۱۴۴..... در امتحان نشدن، خیری نیست!
- ۱۴۶..... من انسان، نباید از مورچه کم‌تر باشم!
- ۱۴۷..... چگونه در دل مردم محبوب باشم؟
- ۱۴۹..... دین‌داری فصلی
- ۱۵۱..... نشانه‌های دین‌داری فصلی
- ۱۵۴..... حساسیت دینی
- ۱۵۵..... «خدا رحیم است و می‌بخشد!»

- ۱۵۶..... خدا حاکم بر نظام هستی است، نه محکوم آن
- ۱۵۸..... جایگاه خودت را بشناس!
- ۱۶۰..... امتحان همگانی، لطفی از الطاف الهی
- ۱۶۱..... تکیه‌گاهی مستحکم و قابل اعتماد
- ۱۶۲..... بیابان آباد و خانه‌ی ویران
- ۱۶۵..... آخرین همراه
- ۱۶۶..... تفاوت نظام الهی موجود در خلقت با نظام‌های بشری
- ۱۶۷..... آیا نداشتن ثروت لطف خداوند است، یا داشتن ثروت؟
- ۱۶۸..... مشکلات و فقر مانع عبادت، یا عامل کفر و تقابل با خداوند نباشند!
- ۱۶۹..... قیمت محبت اهل بیت علیهم‌السلام
- ۱۶۹..... آیا آماده‌ی مرگ هستی؟
- ۱۷۱..... کلیدی که تحمل سختی‌های دنیا را برای ما آسان می‌کند
- ۱۷۳..... تحمل این همه سختی و بلا و بیماری برای رسیدن به چیست؟
- ۱۷۳..... جهان بینی و زاویه‌ی نگاه زیبا
- ۱۷۴..... برای کوتاهی‌هایمان بهانه‌تراشی نکنیم
- ۱۷۵..... انتشار و تکثیر گناه
- ۱۷۷..... خطر «تأیید یا تکذیب» ناآگاهانه
- ۱۸۰..... از کسی که او را کاملاً نمی‌شناسی پیروی نکن!
- ۱۸۲..... بدبخت‌ترین مردم
- ۱۸۳..... وعده فقر و فزونی
- ۱۸۵..... پول، ابزاری برای صعود یا سقوط
- ۱۸۶..... به آدرس غلط نرویم
- ۱۸۸..... درد دلی با شیعیان
- ۱۹۰..... دوستی و دشمنی برای خدا
- ۱۹۳..... دفاع از حق
- ۱۹۳..... من در پیشگاه خدا، چه جایگاهی دارم؟
- ۱۹۵..... لزوم شناخت وظایف و مسؤولیت‌ها در جهان خلقت

۱۹۶	ارتباط رعایت حال هم‌نوع و «برکت» الهی
۱۹۷	به بدهکار مهلت دهیم!
۱۹۹	روز دست‌های خالی
۲۰۰	ارزش لحظه‌ها
۲۰۱	دانشگاهی به نام «قبرستان»
۲۰۴	تأثیر تهجد شبانه در نزدیکی به پروردگار
۲۰۶	در همه حال امیدت به خدا باشد
۲۰۷	دلت پاک باشد
۲۱۰	سود و زیان واقعی
۲۱۰	لذت‌های پوچ دنیا!
۲۱۱	حسابرسی خداوند بر بندگان
۲۱۲	به عمرمان چگونه بنگریم؟
۲۱۴	ما فریب می‌خوریم که عصبانی می‌شویم
۲۱۵	یک جهان بینی زیبا از زبان امیرالمومنین (علیه السلام)
۲۱۶	﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ﴾؟
۲۱۷	محاسبه اعمال توسط خداوند؛ سادگی در عین پیچیدگی
۲۱۸	حکمتی از حکمت‌های خداوند در امتحان بندگان
۲۱۹	من یک بار به دنیا می‌آیم و می‌خواهم
۲۲۱	جذابیت
۲۲۳	تفاوت آرزوی دراز با امید به زندگی
۲۲۶	با خودم فکر می‌کنم
۲۲۸	لزوم بازنگری در ارزش‌ها
۲۲۹	فلسفه پنهان بودن مرگ
	تبدیل شدن طاعات و عبادات به عادت و عدم توجه خاصه به مقام خداوند
۲۳۰	متعال
۲۳۲	کلاس عملی (۱): عرض ارادت و ابراز محبت ۵ دقیقه‌ای
۲۳۳	کلاس عملی (۲): بندگی

مقدمه

لحظه‌ای در خود نگر تا کیستی
از کجائی و ز چه هستی چیستی

هر روز هزاران نفر در دنیا متولد می‌شوند و هزاران نفر از دنیا می‌روند و می‌توان گفت تقریباً همه آن‌ها در دنیا تلاش می‌کنند در حدّ توان و داشته‌هایشان به سوی موفقیت گام بردارند. اما هر یک از انسان‌ها رسیدن به یک چیزی را موفقیت می‌دانند؛ یکی پیشرفت علمی و دستیابی به اکتشافات جدید علمی را موفقیت می‌دانند؛ دیگری موفقیت را در قلدری و نداشتن رقیب در محله و شهرش می‌دانند؛ آن یکی کسب حداکثری ثروت و سیری ناپذیری و عدم اقناع را موفقیت می‌پندارد و فرد دیگری پیشرفت در عبودیت را موفقیت می‌خواند...

این‌که چه چیزی را موفقیت بخوانیم و رسیدن به این موفقیت نیازمند چه پیش‌زمینه‌ها و چه ابزارهایی است، موضوعی است که به صورت گذرا در این کتاب مورد بحث قرار گرفته است.

اما دلیل این تفاوت‌ها در تعریف موفقیت بین انسان‌ها هم، به دیدگاه و نوع نگاه آن‌ها به جهان آفرینش و علی‌الخصوص زاویه و نوع نگاه‌شان به زندگی در عالم دنیا باز می‌گردد. یعنی هر کس از زاویه‌ی نگاه خود و بر حسب علم و شناختش از جهان آفرینش، موفقیت را در چیزی تعریف می‌کند.

حال این‌که کدام منظر و کدام زاویه‌ی نگاه، صحیح‌ترین زاویه‌ی نگاه به زندگی

است، موضوعی است که بحث اصلی این کتاب است و در ادامه تلاش کرده ایم به طور مفصل به آن بپردازیم.

اهمیت زاویه نگاه به زندگی

خداوند متعال که خالق جهان هستی است، همواره خیرخواه بندگان خویش است و در قضا و قدرش، و در جزا و پاداشش به دنبال خیر رسانی به مخلوقاتش است. حال این سؤال به ذهن می‌رسد که اگر خداوند خیرخواه بندگانش است، پس دلیل این همه ناگواری‌ها و سختی‌های دنیا چیست؟

برای درک ارتباط خیرخواهی خداوند برای بندگان با مقدر شدن سختی‌ها و ناگواری‌ها، به یک شناخت جامع و صحیح از خالق هستی، جهان آفرینش، مراحل سیر انسان در عوالم مختلف هستی و... نیاز داریم؛ شناخت صحیحی که از آن با عنوان «جهان بینی» یاد می‌شود. در واقع یک جهان بینی کامل، ما را در یک مسیر صحیح به ملاقات پروردگارمان می‌رساند و به همه‌ی سؤالات ما در خصوص فعل و انفعالات عالم خلقت پاسخی قانع‌کننده می‌دهد و ابهامات ما را در خصوص مسائل مختلف جهان آفرینش برطرف می‌سازد.

در سایه‌ی یک جهان بینی (یا زاویه‌ی نگاه) صحیح، آن روی سکه را خواهیم دید و دلیل بسیاری از ناگواری‌ها و مصیبات بر ما روشن می‌شود؛ مانند کودکی که به دلیل عدم آگاهی از ضرورت آمپول و دارو، در برابر آن مقاومت می‌کند و انسان بزرگسالی که به دلیل آگاهی و شناخت از روند درمان و احساس نیاز به آن دارو، درد و ناگواری آن را به راحتی تحمل می‌کند.

در سایه‌ی همین جهان بینی صحیح و جامع است که بانویی از دل یکی از تلخ‌ترین و ناگوارترین فجایع تاریخ بیرون می‌آید و با اعتقادی راسخ و با صلابتی مثال زدنی فریاد بر می‌آورد: «مَا زَأَيْتُ إِلَّا جَمِيلًا». فراموش نکنیم کسی این سخن را بر زبان می‌آورد که اهل اغراق و سخن کذب نیست؛ او مطهر است و مطهرزاده، و اگر می‌گوید: «غیر از زیبایی چیزی ندیدم»، قطعاً ورای این ناگواری‌ها و مصیبات را می‌داند و می‌بیند و از منظر صحیح و با چشم دل، پشت این تلخی‌ها و مصائب را زیبا دیده و شیرینی اش را چشیده.

